

GUIA PER ENTITATS JUVENILS

ÍNDEX/APARTATS DE LA GUIA

1. PRESENTACIÓ
2. QUÈ ÉS UNA ASSOCIACIÓ?
3. COM MUNTAR UNA ASSOCIACIÓ JUVENIL?
4. DOCUMENTS NECESSARIS
5. A ON ENS ADRECEM?
6. ORGANITZACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ
7. GESTIÓ ECONÒMICA
8. RESPONSABILITATS CIVILS I PENALS
9. ADRECES D'INTERÈS
10. PREGUNTES MES FREQUENTS
11. PUNTS D'INFORMACIÓ JUVENIL

1. PRESENTACIÓ

La societat en què vivim cada cop presenta més mancances de tota mena i moltes vegades no ens trobem identificats amb el que ens ofereix; és per aquest motiu que us donem els instruments per opinar, participar i promoure el diàleg. Ho podeu fer creant la vostra entitat o afegint-vos a les que ja hi ha.

L'associacionisme és una de les possibilitats que tenim els joves per expressar les nostres inquietuds i els nostres interessos, sense oblidar que és un dels drets fonamentals dels ciutadans. Formar part d'una associació és una de les formes de contribuir a fer que el món en què vivim sigui millor.

La guia que us oferim vol ser **una eina per donar resposta als diferents dubtes que pugeu tenir a l'hora de crear una associació juvenil**. Aquesta guia us donarà els coneixements necessaris sobre la gestió d'entitats, el marc legal, les pàgines de correu on adreçar-vos, així com les adreces dels diferents serveis de què disposeu al vostre municipi. Esperem que us sigui d'utilitat.

“Una bona manera d'opinar i promoure el diàleg és participar activament en una entitat juvenil”.

2. QUÈ ÉS UNA ASSOCIACIÓ?

Un grup constituït per 3 persones com a mínim, que s'uneixen de manera voluntària, lliure i solidària per aconseguir, sense afany de lucre, una finalitat comuna, amb una organització pròpia, autònoma i amb capacitat de decisió sobirana.

2.1 Característiques d'una associació juvenil

- En la denominació de les associacions juvenils, ha de **constar-hi la paraula “juvenil”, “joves”** o qualsevol altra de similar.
- Els **joves majors de 14 anys poden ser socis de ple dret, tenen dret a veu i vot**, i poden formar part dels òrgans de representació, sempre que aquest òrgan estigui integrat, com a mínim, per dues persones majors d'edat.
- Els **menors de 14 anys poden ser socis amb veu**, però no amb vot, i no poden formar part dels òrgans de representació.
- Els socis que arribin **als 30 anys perdran la condició d'associat**. No perdran aquesta condició els que tinguin un càrrec en l'òrgan de govern o de representació fins que acabi el mandat.

3. COM MUNTAR UNA ASSOCIACIÓ JUVENIL?

3.1 Necessitem

- Ser més de 3 persones
- Tenir un interès o una finalitat comuns
- Que no hi hagi afany de lucre
- Organitzar-se i treballar en comú

3.2 Definir-nos

Les persones que decidiu tirar endavant la creació d'una associació sereu el grup impulsor o la gestora. És normal que abans de començar formalment es facin reunions informals per parlar de la definició de l'entitat. **La primera reunió formal del col·lectiu, l'assemblea constituent, serà el tret de sortida oficial**, un espai on tothom que vulgui participar de l'inici del projecte serà present i on s'acordarà el què, com, on i quan. L'acta d'aquesta reunió, serà l'acta fundacional.

Aspectes a definir:

- Els principals objectius que perseguiu, allò que voleu aconseguir amb l'associació i, per tant, el que marcarà les activitats, les accions i els projectes que dureu a terme.
- Qui pot formar part de l'associació, la forma de fer-ho i els drets i deures dels membres.
- La manera d'organitzar-vos. Les regles de funcionament de l'associació, per tal que tot sigui transparent i democràtic.
- Com us distribuïreu les responsabilitats i les tasques derivades de l'acció de l'associació.
- Altres aspectes com: el territori on actuareu, d'on traureu els recursos econòmics per fer el que voleu, la tipologia d'entitat, el nom, i l'adreça de l'entitat.

Totes aquestes definicions conformen els **estatuts, el document que defineix l'associació i que ha de ser el reflex del que és**. Aquest document ha de ser fidel a la realitat de l'associació, ja que representa les normes de funcionament que ha decidit el col·lectiu de persones que integren l'associació, i n'ha de definir els diferents aspectes. És per això que quan els membres de l'associació decideixen modificar-ne algun dels aspectes, els estatuts s'han de canviar.

4. DOCUMENTS NECESSARIS

Per registrar la vostra entitat, la llei marca que heu de disposar de dos documents, **els estatuts i l'acta fundacional**, com a mínim. Segons aquesta llei, aquests documents han de preveure uns apartats mínims.

La llei marca que **els estatuts** d'una associació han d'incloure, com a mínim, la definició d'aspectes com:

- Objectius de l'entitat
- Domicili
- Àmbit d'actuació
- Drets i deures dels associats
- Definició de l'estructura de funcionament: espais de decisió i delegació de responsabilitats, òrgans de govern, etc.
- Funcionament de l'assemblea general i òrgans de govern
- Normes per l'acceptació o l'expulsió dels associats,
- Procediments de modificació dels estatuts i de dissolució de l'associació.
- Sistema de finançament i patrimoni fundacional. És recomanable no disposar de patrimoni fundacional.

La llei marca que **l'acta fundacional** d'una associació, a més de contenir les dades personals dels socs fundadors (nom i cognoms, DNI i domicili), ha de contenir els acords dels següents punts de l'ordre del dia:

- Constitució de l'associació
- Aprovació dels estatuts
- Elecció de l'equip directiu

5. A ON ENS ADRECEM?

5.1 Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (web enllaçable)

Una vegada tingueu aquests dos documents, els heu de registrar a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Aquest tràmit està subjecte a una taxa.

- **Sol·licitud** (model enllaçable): us la podeu baixar en el vostre web
- Acta fundacional: només s'ha de presentar un exemplar original
- Estatuts: només cal presentar un exemplar original
- Fotocòpia de la documentació acreditativa de la identitat de tots els socis fundadors (DNI, passaport, permís de residència...)

5.2 Secretaria de Joventut del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya (web enllaçable)

Un cop l'associació estigui registrada, es pot iniciar el procediment d'inscripció al Cens d'entitats juvenils de la Secretaria General de Joventut. Per fer-ho cal:

- Emplenar l'imprès oficial: el podeu trobar a la secció del cens del web de la Secretaria de Joventut.
- Un guió de presentació de l'entitat.
- El programa d'activitats anual.
- En cas de tenir personalitat jurídica pròpia: NIF original i fotocòpia, estatuts originals i fotocòpia.
- En cas de tenir personalitat jurídica delegada: NIF original i fotocòpia de l'entitat que cedeix la personalitat jurídica, estatuts originals i fotocòpia de l'entitat que cedeix la personalitat jurídica, i document que certifiqui la delegació de la personalitat jurídica.
- En cas d'estar vinculat a una entitat: document que certifiqui la vinculació a una entitat determinada.

6. ORGANITZACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ

Cada associació s'ha d'organitzar com els seus membres defineixin. Ara, hi ha certs aspectes comuns a totes les associacions que segur que heu d'afrontar:

- **La representativitat:** la reunió de tots els seus membres és l'assemblea general, que està formada per tots els socis de l'associació. Decideix sobre els assumptes generals de l'associació.
- **La responsabilitat:** distribuir les feines que generi la vostra activitat entre el màxim de membres possible, us donarà més capacitat d'actuació i és més just. Ara, això no es pot confondre amb el "tothom ho fa tot", la delegació de responsabilitats és un exercici tant d'optimització com de justícia, ja que no tothom sap ni vol fer de tot.
- **La gestió:** per tal de fer front als aspectes generals de l'entitat, com l'economia, la coordinació, la representació externa, els temes administratius..., el millor que podeu fer és delegar-ho en un equip de persones. Aquest equip sol tenir el nom de junta directiva, però en pot tenir d'altres com secretariat, equip directiu, o el nom que vulgueu. Per fer front a projectes concrets, i com que, molt probablement, no tothom vol o sap fer de tot, podeu crear comissions de treball.
- **Millorar el nostre funcionament, la planificació:** per tal de dotar-vos de més capacitat d'acció, és molt recomanable que planifiqueu i avalueu les vostres accions.

Els principals elements de planificació són:

- Projecte: preveu els objectius que us plantegeu, les accions i activitats que fareu, amb qui col·laborareu i com, quan i on ho fareu.
 - Pressupost: vegeu l'apartat de gestió econòmica.
 - Memòria: descripció del que heu fet i la valoració que en feu.
 - Compte de resultats: vegeu l'apartat de gestió econòmica.
- **Els recursos:** vegeu l'apartat de gestió econòmica.

7. GESTIÓ ECONÒMICA

7.1. Obligacions fiscals (enllaç amb el text següent)

Com a col·lectiu, amb la realització de les vostres activitats, generareu una activitat econòmica (despeses i ingressos). És per això que, com a associació, teniu certes obligacions fiscals.

- **Disposar de CIF (codi d'identificació fiscal).** Es tramita a l'Agència Tributària (Hisenda). Per fer aquest tràmit, caldrà haver registrat l'associació. Si no l'heu registrada, però està en tràmit, us donaran un CIF provisional.
- **Impost de societats.** Només estan obligades a presentar la declaració de l'impost de societats aquelles entitats que compleixin els supòsits següents:
 - a) Que els seus ingressos totals superin el 100.000 € l'any (el total dels ingressos que hi ha al vostre compte de resultats).
 - b) Que els ingressos corresponents a rendes subjectes sotmeses a retenció superin els 2.000 € l'any (que en el cas de tenir comptes bancaris, els interessos que us hagin donat siguin superiors a aquesta xifra).
 - c) Que no tinguin totes les rendes subjectes sotmeses a retenció (que tingueu altres ingressos diferents a quotes i subvencions, que es consideren exempts, com, per exemple, prestacions de serveis).
- **IVA (impost de valor afegit).** Cal aplicar aquest impost a tots els ingressos que genereu (quotes de soci, quotes d'activitats, venda de productes com samarretes, etc), i després fer la declaració d'IVA. Aquest tràmit es fa a l'Agència Tributària (Hisenda). Per evitar aquest impost, caldrà demanar l'exempció d'IVA.
- **Exempció d'IVA:** us eximeix d'aplicar aquest impost als vostres ingressos. Es tramita a l'Agència Tributària (Hisenda). És imprescindible disposar de CIF definitiu, per tant, cal estar registrat, i fer constar en els estatuts, de manera clara, l'absència d'afany de lucre.

7.2. Finançament (enllaç amb el text següent)

El més important, a l'hora d'afrontar el finançament del vostre projecte, és tenir clar que l'economia ha d'estar al servei del projecte i no al revés. Primer, hem de definir el que volem fer, i després ja veurem com es pot afrontar econòmicament.

La gestió econòmica sol ser un dels grans maldecaps de les associacions, per això és més que recomanable una bona planificació:

- **Pressupost:** és la traducció de recursos econòmics que significa el projecte, per tant les despeses que generarà i els ingressos que necessiteu per fer front a la despesa.
- **Compte de resultats:** és el resum de les despeses que ha generat la vostra activitat i dels ingressos que heu aconseguit. No té per què quadrar.

Per tal de portar una bona gestió comptable, cal que tota despesa o ingrés disposi d'un comprovant. Totes les despeses han de disposar de la factura corresponent (és el paper que defineix la transacció econòmica, amb les dades de l'expenedor, les vostres i el detall i valor de la despesa, amb l'IVA detallat) i del seu rebut (el justificant de pagament).

Els socis de l'entitat han de ser conscients del seu compromís amb la comptabilitat de l'associació. Per tant, tothom s'ha de comprometre en la recerca i per aconseguir finançament, ja sigui amb quotes, organitzant campanyes econòmiques o responsabilitzant-se de demanar subvencions.

És molt recomanable diversificar les vies de finançament de l'entitat. Hi ha diverses fonts de finançament per a les associacions. A grans trets podem parlar de dues grans vies:

- Recursos propis de l'entitat: quotes de socis i sòcies, quotes a les activitats, venda de productes (bar, samarretes, etc) o serveis, donacions o activitats específiques per recaptar fons.
- Recursos externs: subvencions, convenis, concursos, premis o patrocinis.

8. RESPONSABILITATS CIVILS I PENALS

Totes les associacions, fins i tot les no registrades, tenen responsabilitats davant de tercers, però aquesta responsabilitat recau sobre l'associació i no sobre la persona. Per aquest motiu, moltes associacions tenen una assegurança mitjançant la qual cobreixen la responsabilitat civil de danys i perjudicis causats a un tercer, per tal de poder garantir la indemnització que puguin estar obligades a pagar.

És molt recomanable contractar diferents **serveis d'assegurança**:

- **Accidents personals:** dona cobertura als accidents dels participants de les activitats.
- **Responsabilitat civil:** cobreix els danys que es puguin ocasionar a terceres persones.
- **Local:** s'assegura el contingut en cas d'incendi, inundacions, actes de vandalisme o robatori, entre d'altres.
- **Assistència en viatge:** assegurança en cas de realitzar activitats fora del territori espanyol.
- **Assegurances d'activitats puntuals:** totes aquelles activitats que, tot i ser organitzades per l'entitat, es poden considerar multitudinàries, esports d'aventura o de risc, i necessiten una cobertura específica en cada cas.

És mot difícil que es pugui demanar responsabilitat penal a una associació, però en el supòsit que hi hagués un accident com a conseqüència d'una imprudència, es consideraria delictes i s'aplicaria el Codi penal, i la responsabilitat recauria sobre la persona que hagués comès la imprudència.

9. ADRECES D'INTERÈS

- **Per a tràmits i registres**

Agència Tributària (oficina de Granollers)

C. Alfons IV, 9

08400 Granollers

Tel: 93 870 76 00

Web on trobareu informació i formularis:

<https://www.aeat.es>

Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques:

C. Pau Claris, 81

08010 Barcelona

Tel: 93 316 41 00

Horari: De dilluns a dijous: de 8.30 a 17h, i divendres de 8.30 a 14.30h.

Consulteu l'horari especial en períodes de vacances.

www.gencat.net/justicia/organismes/dgdej/index.html

C/e: dgdej.dj@gencat.net

Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya

C. Calàbria, 147

08015 Barcelona

Tel. 93 483 84 44

Fax 93 483 83 00

A/e: joventut.barcelona.dasc@gencat.net

Horari: de dilluns a dijous de 9 a 14 i de 16 a 18 h, i divendres de 9 a 14 h.

Consulteu l'horari especial en períodes de vacances.

www.gencat.net/joventut

www.jove.cat

- **Per ampliar informació sobre les entitats**

Entitats de Catalunya: www.gencat.es/entitats

Ofertes i demandes de voluntaris: www.hacesfalta.org

Portal amb recursos i informació actualitzada sobre associacionisme:

www.solucionesong.org

Portal sobre les associacions juvenils de Catalunya: www.xarxajove.net

El web de la xarxa associativa i de voluntariat de Catalunya:

www.xarxanet.org

El web de suport a les associacions juvenils de Barcelona (Casal d'associacions juvenils de Barcelona): www.casalbcn.info/

El web de suport a les associacions de Barcelona (Torre Jussana)

www.bcn.es/tjussana/